

Uchwała nr XV/131/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2023 r.

**w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Złoty Stok
przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2024**

Na podstawie art. 13 pkt 12 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 230 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziewa — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wyduje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Złoty Stok przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2024.

Uzasadnienie

Na mocy art. 230 ust. 2 i art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do przedłożenia radzie oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany wraz z projektem uchwały budżetowej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Zgodnie z art. 230 ust. 3 u.f.p. regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Skład Orzekający oceniając przekazany 15 listopada 2023 r. Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu, zgodnie z art. 230 ust. 9 u.f.p. w formie dokumentu elektronicznego, projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Złoty Stok stwierdził, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej opracowano na lata 2024–2040. Dla roku 2041 mylnie wstawiona niewypełniona kolumna „Prognoza 2041”. Należałoby ją wyeliminować z załącznika nr 1. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza kwoty długu, którą opracowano dla całego okresu jego spłaty (2024–2040).
2. Prognozowane w roku 2024 dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na rok 2024, z wyjątkiem wartości ujętych w poz. 1.1.4, 1.1.5, 9.2, 9.2.1, 9.2.1.1 i 9.3.
3. Zachowano wymóg równoważenia budżetu w części bieżącej, o którym mowa w art. 242 u.f.p., w całym okresie objętym prognozą. W 2024 r. różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi jest wielkością ujemną i wynosi 2.251.386,44 zł. Przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p., zaplanowano w kwocie 2.075.112,97 zł. Przy tym zachowano wymóg wynikający z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1927), zgodnie z którym: „W latach 2022–2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022–2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach”.
4. W części normatywnej projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zawarto upoważnienia dla organu wykonawczego, o których mowa w art. 228 u.f.p.

5. Przewidywana według projektu uchwały kwota długu na koniec 2024 r. wynosi 25.784.265 zł. W 2024 r. zaplanowano deficyt budżetu i przychody pochodzące z kredytu oraz środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p. Od roku 2025 zaplanowano nadwyżki budżetowe w wielkościach równych rozchodom.
6. W 2024 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 8,38% (z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń), a dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy 9,73% (przy uwzględnieniu planu na III kw. 2023 r.). Również w kolejnych latach objętych prognozą (2025–2040) obliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Należy przy tym zauważyć, że w latach 2028–2031 relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. (wskaźnik spłaty wynosi odpowiednio: 10,25%, 12,08%, 13,34%, 16,44%, przy dopuszczalnym wskaźniku wynoszącym odpowiednio: 10,42%, 12,43%, 13,73%, 16,48% z uwzględnieniem planu na III kw. 2023 r. oraz 10,53%, 12,54%, 13,84% i 16,48% z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2023 r.). Zachowanie przez Gminę relacji w latach 2024 i 2025 oraz 2028–2031 uwarunkowane jest możliwością zastosowania wyłączeń ustawowych.
7. W okresie spłaty długu o możliwości utrzymania relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zadecyduje realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności wykonanie wyniku operacyjnego (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) oraz możliwość zastosowania ustawowych wyłączeń w przewidywanej wysokości. Założono, że latach 2025–2030 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie od 2,1 mln zł do 3,1 mln zł, przy planowanym na rok 2024 deficycie operacyjnym na poziomie 2,3 mln zł. Na koniec 2023 r. przewiduje się wykonanie deficytu operacyjnego w kwocie 1,8 mln zł. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.
8. Ponadto:
 - w projekcie wieloletniej prognozy finansowej nieprawidłowo wykazano wskaźnik spłaty zobowiązań na poziomie 8,31% (zamiast 8,38%) w wyniku wykazania w 2024 r. niezgodnie z projektem uchwały budżetowej na 2024 rok wartości w poz. 1.1.4 (pozycja ta jest uwzględniana przy obliczaniu wskaźnika spłaty);
 - w latach prognozy nieprawidłowo wypełniono poz. 10.6. W pozycji tej wykazuje się spłaty, o których mowa w pozycji 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych;
 - dane wykazane w wierszu „Plan 3 kw. 2023” w poz. 1.2.2, 2.2.1, 9.1, 9.1.1.1, 9.2., 9.2.1, 9.2.1.1, 9.3, 9.3.1, 9.3.1.1 są niezgodne z planowanymi wartościami wykazanymi w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu Gminy (art. 243 ust. 2 pkt 4 u.f.p.);
 - w 2025 r. nie wypełniono poz. 3.1 „Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych”;
 - w 2040 r. nie wypełniono poz. 2.1.3 „wydatki na obsługę długu, w tym:”;
 - wydatki bieżące w 2040 r w porównaniu do 2039 r. wzrastają o 1,8 mln zł, a nadwyżka operacyjna obniża się z kwoty 2 mln do 0,2 mln zł (podobnie wydatki ogółem i nadwyżka budżetu), brak uzasadnienia;
 - w załączniku „Wykaz przedsięwzięć do WPF” dla zadania w poz. 1.1.2.1 określono okres realizacji na lata 2024 i 2025, natomiast limit wydatków określono tylko dla 2024 r. w wysokości łącznych nakładów finansowych; zgodnie z art. 226 ust. 4 u.f.p. przez przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 u.f.p., należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania.

Wydając opinię Skład Orzekający ocenił przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy na podstawie kryterium zgodności z prawem. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych wydatków.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka